

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ
МИНИСТРЛІГІ
«Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті» КеАҚ
МИНИСТЕРСТВО НАУКИ И ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ
КАЗАХСТАН
НАО «Евразийский национальный университет им. Л.Н. Гумилева»
MINISTRY OF SCIENCE AND HIGHER EDUCATION OF THE REPUBLIC OF
KAZAKHSTAN
NJSC “The L.N. Gumilyov Eurasian National University”

«Тіл оқытудың инновациялық тәсілдері: теория мен практиканы ұштастыру» атты I
Көктемгі Халықаралық ғылыми-практикалық конференция материалдары
2025 ж. 4 сәуір

«Иновационные подходы преподавания языков: слияние теории и практики»
Материалы I Весенней Международной научно-практической онлайн конференции
4 апреля 2025 г.

“Innovative Approaches of Language Teaching: Bridging Theory and Practice”
Proceedings of the I Spring International Scientific and Practical Online Conference
April 4, 2025

Астана, 2025 ж.

УДК 80/81
ББК 81.2
Б18

Chief Editor: Perizat Zh. Balkhimbekova – Head of the Foreign Languages Department of the NJSC “The L.N. Gumilyov Eurasian National University”, PhD, assistant professor

Editorial Board:

Dina K. Kurmanayeva – PhD, associate professor of the Foreign Languages Department of the NJSC “The L.N. Gumilyov Eurasian National University”

Ainagul M. Mukhtarkanova – candidate of pedagogical sciences, associate professor of the Foreign Languages Department of the NJSC “The L.N. Gumilyov Eurasian National University”

Madina Zh. Tussupbekova – candidate of pedagogical sciences, associate professor of the Foreign Languages Department of the NJSC “The L.N. Gumilyov Eurasian National University”

Assem M. Kysyrova – candidate of philological sciences, assistant professor of the Foreign Languages Department of the NJSC “The L.N. Gumilyov Eurasian National University”

Aigul K. Sadykova – PhD, a senior teacher of the Foreign Languages Department of the NJSC “The L.N. Gumilyov Eurasian National University”

Saltanat K. Mukanova – a senior teacher of the Foreign Languages Department of the NJSC “The L.N. Gumilyov Eurasian National University”

I Spring International Scientific and Practical Online Conference “INNOVATIVE APPROACHES OF LANGUAGE TEACHING: BRIDGING THEORY AND PRACTICE”: Proceedings of the online conference (Astana, April, 2025). – Astana: NJSC “The L.N. Gumilyov ENU”, 2025. – 220p.

The proceedings of the annual conference include scientific articles of participants of the I Spring International Scientific and Practical Online Conference “Innovative Approaches of Language Teaching: Bridging Theory and Practice”, which was held at the Foreign Languages Department on April 4, 2025 in an online format. Materials in these proceedings can be of interest to young and experienced researchers, university and school teachers, different level students who are involved in pursuing research into modern approaches to developing foreign language skills; competence-based modeling in foreign language teaching; interaction of multicultural communication, linguistics, translation with foreign language teaching; the use of information technologies in foreign language teaching.

Authors are fully responsible for the content of their scientific articles and the truthfulness of the facts indicated.

ISBN 978-601-385-060-3

Table of Contents

SECTION 1

ТЕХНОЛОГИЯЛАР АРҚЫЛЫ ТІЛ ҮЙРЕНУ

ОБУЧЕНИЕ ЯЗЫКАМ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ТЕХНОЛОГИЙ

TECHNOLOGY-ENHANCED LANGUAGE LEARNING

THE FUTURE OF HIGHER EDUCATION

Ali Güneş..... 8-11

TEACHING LITERATURE IN THE DIGITAL AGE: TOOLS FOR ENGAGING LANGUAGE LEARNERS

Asım AYDIN..... 11-16

DOES AI HAVE EMOTIONS? EXPLORING THE ROLE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN DESIGNING SYLLABUS FOR SHORT STORY LITERATURE CLASSES

Mustafa CANLI..... 16-21

DECODING SOCIETAL TRENDS THROUGH SOCIAL TEXTS: A TRANSLATION-BASED FRAMEWORK FOR ENHANCING LINGUISTIC COMPETENCE AND INTERCULTURAL AWARENESS IN ELT

ÖZDEMİR. Ö..... 21-29

ПОДГОТОВКА ЛИНГВИСТОВ К ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В ОБЛАСТИ ОБУЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫМ ЯЗЫКАМ

Владимирова С.В...... 30-34

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ЦИФРОВЫХ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ РЕСУРСОВ В ПРЕПОДАВАНИИ ИНОСТРАННЫХ ЯЗЫКОВ: ПРАКТИКООРИЕНТИРОВАННЫЙ АСПЕКТ

Кочконбаева С. И., Сулайманжанова Н. С...... 34-42

ПРЕИМУЩЕСТВА ОНЛАЙН ОБУЧЕНИЯ, НА ПРИМЕРЕ ЛАТИНСКОГО ЯЗЫКА

Жакаева Г. К., Иметова Ж. К...... 42-46

THE USE OF CRITICAL THINKING IN LEARNING FOREIGN LANGUAGES

Zhandildinova A.M.
Zhanayeva Zh.A...... 46-50

THE INTEGRATION OF AI TECHNOLOGIES IN ENGLISH LANGUAGE INSTRUCTION: A CRITICAL ANALYSIS OF PROS AND CONS

Otyzbayeva K., Zarkesheva A...... 50-53

USING VIDEO MATERIALS IN TEACHING FOREIGN LANGUAGES

Ospanova F.A...... 53-57

ENHANCING LANGUAGE PROFICIENCY: APPROACHES TO TEACHING PHRASEOLOGY <i>Alzhanova A. Kerimbaeva K., Kemelbekova E.....</i>	57-61
МОТИВАЦИОННЫЙ ПРОФИЛЬ УЧЕНИКА: ИССЛЕДОВАНИЕ ФАКТОРОВ, ВЛИЯЮЩИХ НА УЧЕБНУЮ МОТИВАЦИЮ <i>Балтынова А.Ш., Буркитбаева А.Г., Дуйшоналиева Б. Т.....</i>	62-65
SPEAKING THROUGH READING: MEDIA DISCOURSE AS THE RESOURCE FOR VARIOUS TOPICS <i>B.G. Smagulova .....</i>	66-70
MIND MAP ӘДІСІ АРҚЫЛЫ ТІЛДІК ЕМЕС МАМАНДЫҚТАҒЫ СТУДЕНТТЕРДІҢ АҒЫЛШЫН ТІЛІНДЕ ОҚЫЛЫМ ДАҒДЫСЫН ДАМЫТУ <i>Мусабаева Г.М.....</i>	71-74
ЖОҒАРЫ ОҚУ ОРЫНДАРЫНДА АҒЫЛШЫН ТІЛІН ОҚЫТУДЫҢ ҰЛТТЫҚ-МӘДЕНИ ҚҰРЫЛЫМЫНЫҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ <i>Нұрғалиева Ұ.С., Мұқанова С.Қ., Ниязбекова А.А.....</i>	74-78
ПРЕЕМСТВЕННОСТЬ ОБУЧЕНИЯ ЯЗЫКАМ: ОТ АНГЛИЙСКОГО КО ВТОРОМУ ИНОСТРАННОМУ ЯЗЫКУ В КАЗАХСКОЯЗЫЧНЫХ ГРУППАХ <i>А.К. Аубакирова, Г.К. Тусупова, Г.Ж. Нурбекова, Г.М. Жусупова .....</i>	78-81
ҚАЗАҚ, АҒЫЛШЫН ХАЛЫҚТАРЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ МІНЕЗДЕРІНІҢ ПАРЕМІЯЛЫҚ СИПАТЫ <i>Қызырова Ә.М., Нұрдыбаева А.К.....</i>	81-85
Section 2	
ЖАСАНДЫ ИНТЕЛЛЕКТ ЖӘНЕ ЖЕКЕ ТІЛ ҮЙРЕНУ	
ИСКУССТВЕННЫЙ ИНТЕЛЛЕКТ И ПЕРСОНАЛИЗИРОВАННОЕ ИЗУЧЕНИЕ ЯЗЫКОВ	
ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND PERSONALIZED LANGUAGE LEARNING ЖАСАНДЫ ИНТЕЛЛЕКТІ АҒЫЛШЫН ТІЛІН ОҚЫТУДАҒЫ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ <i>Бейсенбек Ж. ....</i>	85-90
ЖАСАНДЫ ИНТЕЛЛЕКТТІҢ АҒЫЛШЫН ТІЛІН ҮЙРЕНУДЕГІ МҮМКІНДІКТЕРІ <i>Ізбасар Н., Кеңес Д. Мухтарханова А. М.....</i>	90-92
THE INFLUENCE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE ON A MODERN FIRST-YEAR STUDENT <i>Загоруля О.Л., Бектрумова А., Ласкова А.....</i>	93-97
Technology Enhanced Language Learning: The Role of Artificial Intelligence <i>Sadykova A.K., Samoilova.K.I, Serzhanuly.Y.....</i>	97-101

THE IMPACT OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE ON STUDENT LEARNING <i>A. Serikpayeva, G. Bimuratova, Niyazbekova A.A.....</i>	101-107
FOOD WASTE IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS: THE ROLE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN MITIGATION <i>Khaidar A., Zhumadi K., Otyzbayeva K.Zh.....</i>	107-109
ИСКУССТВЕННЫЙ ИНТЕЛЛЕКТ В ОБУЧЕНИИ И ПРЕПОДАВАНИИ ИНОСТРАННЫХ ЯЗЫКОВ <i>Мусабекова З.С., Имангалиева М.К.....</i>	110-115
НЕКОТОРЫЕ АСПЕКТЫ ПЕРСОНАЛИЗИРОВАННОГО ИЗУЧЕНИЯ АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА С ПРИМЕНЕНИЕМ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА <i>Маликов Н., Аубакирова А.К.....</i>	115-117
Section 3	
ТІЛДІК ЕМЕС ФАКУЛЬТЕТТЕРДЕ ШЕТ ТІЛДЕРІН ОҚЫТУ	
ПРЕПОДАВАНИЕ ИНОСТРАННЫХ ЯЗЫКОВ НА НЕЯЗЫКОВЫХ	
ФАКУЛЬТЕТАХ	
TEACHING FOREIGN LANGUAGES IN NON LINGUISTIC FACULTIES	
МАТЕМАТИКА ЛОГИКАСЫ МЕН АҒЫЛШЫН ГРАММАТИКАСЫН БАЙЛАНЫСТЫРУ ТЕХНИКАСЫ <i>Сейдулла О.О, Буркитбаева А.Г.....</i>	118-121
English for Specific Purposes in the Higher Education System of Kazakhstan <i>Burkitbayeva D.K., Zhaksylykov A.Z., Ustelimova N.A.....</i>	121-128
MECHANICAL ENGINEERING AND VIRTUAL REALITY: ANALYZING AND IMPROVING THE CAR AERODYNAMICS. <i>Kumekov Nurassyl, Dyusengalieva A. A.....</i>	128-133
ENHACING SPECIALIZED ENGLISH LANGUAGE SKILLS FOR VARIOUS SECTORS OF TOURISM <i>Mukanova L.S., Tazhitova G.Z.....</i>	133-137
ENHANCING CRITICAL THINKING SKILLS THROUGH THE INTERPRETATION OF AUTOCHTHONOUS TEXTS <i>Shakhputova Z.Kh., Aitmukhamedgali M.....</i>	138-143
THE ROLE OF CULTURALLY CONTEXTUALIZED ELT IN ENHANCING CRITICAL THINKING SKILLS AMONG KAZAKHSTANI LEARNERS <i>Shukirbayeva B.K., Kurmanayeva D.K.....</i>	143-150

ПРОБЛЕМЫ МОТИВАЦИИ СТУДЕНТОВ НЕЛИНГВИСТИЧЕСКИХ
ФАКУЛЬТЕТОВ ПРИ ИЗУЧЕНИИ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА

Жомай Г.К...... 151-154

ВЫГОРАНИЕ И КУЛЬТ ПРОДУКТИВНОСТИ СРЕДИ СТУДЕНТОВ ПЕРВОГО
КУРСА УНИВЕРСИТЕТА

*Загоруля О.Л., Берекетова Т., Жұмажан Ж., Бақыт Ә., Ашкенова
Д.*..... 154-158

Section 4

ҮЗДІКСІЗ ЖӘНЕ КӨПТІЛДІ БІЛІМ БЕРУ

НЕПРЕРЫВНОЕ И МНОГОЯЗЫЧНОЕ ОБУЧЕНИЕ

LIFELONG AND MULTILINGUAL EDUCATION

THE IMAGE OF WOMEN IN KAZAKH LITERATURE: PAST AND PRESENT

Әмзе А., Баймұханбет Н., Мухтарханова А. М...... 158-163

АҒЫЛШЫН ТІЛІНДЕГІ СӨЗДЕРДІҢ ҚАЗАҚ ТІЛІНДЕ ОРФОГРАФИЯЛЫҚ
ЖӘНЕ ФОНЕТИКАЛЫҚ ӨЗГЕРІСТЕРІНЕ ШОЛУ

Закарина Қ., Казимова Г., Мухтарханова А. М...... 163-168

АБАЙ ҚҰНАНБАЙҰЛЫНЫҢ «ТОЛЫҚ АДАМ» ІЛІМІ АРҚЫЛЫ ТІЛ
ҮЙРЕНУ ЖӘНЕ ТҰЛҒАЛЫҚ ДАМУ

Арғынбаева Ұ., Куралбаева А., Мухтарханова А. М...... 168-170

ҚАЗАҚ ЖӘНЕ АҒЫЛШЫН ӘДЕБИЕТІНДЕГІ ӘЙЕЛДІҢ РӨЛІ

Қонысбек Ж., Рахымбек Е., Мухтарханова А.М...... 171-174

АБАЙ МЕН ШЕКСПИР: ҰЛЫ ТҰЛҒАЛАР

ШЫҒАРМАШЫЛЫҒЫНДАҒЫ ФИЛОСОФИЯЛЫҚ ҮНДЕСТІК

Мұхтар А.Т., Мухтарханова А.М...... 175-178

ҚАЗАҚ ТІЛІ МЕН АҒЫЛШЫН ТІЛІНДЕГІ ИДИОМАЛАР

Пернебай Е., Мухтарханова А. М...... 178-182

АМЕРИКАНДЫҚ ЖӘНЕ БРИТАНДЫҚ АҒЫЛШЫН ТІЛІНІң АЙЫРМАШЫЛЫҒЫ <i>Серикбол Ж., Мұратбек А., Мухтарханова А.М.</i>	182-186
--	---------

ҚАЗАҚ ЕРТЕГІЛЕРІНІң АҒЫЛШЫН ЕРТЕГІЛЕРІНЕН АЙЫРМАШЫЛЫҒЫ: «ЕР ТӨСТІК» ПЕН «ДЖЕК ЖӘНЕ БҰРШАҚ САБАҒЫ» <i>Шаукен Ә., Капбасова А., Мухтарханова А. М.</i>	186-190
--	---------

Section 5

ОНЛАЙН ЖӘНЕ АРАЛАС ТІЛДІК ОҚЫТУ

ОНЛАЙН И ГИБРИДНОЕ ЯЗЫКОВОЕ ОБРАЗОВАНИЕ

ONLINE AND HYBRID LANGUAGE EDUCATION

THE BENEFITS OF USAGE HYBRID EDUCATION FOR FOREIGN LANGUAGE <i>Alatay. N.Sh., Nurgaliyeva U. S.</i>	190-195
---	---------

ОНЛАЙН ЖӘНЕ АРАЛАС ТІЛДІК ОҚЫТУ <i>Шора А. Қ., Балхимбекова П.Ж.</i>	195-199
---	---------

АҒЫЛШЫН ТІЛІНЕН ЕНГЕН SLANG СӨЗДЕРДІң ҚАЗАҚ ТІЛІНЕ ӘСЕРІ <i>Жолтан М., Қатарбай А., Тусупбекова М.Ж.</i>	199-206
---	---------

АҒЫЛШЫН ЖӘНЕ ҚАЗАҚ ТІЛДЕРІНДЕГІ ГЕОГРАФИЯЛЫҚ ТЕРМИНДЕРІНІң ЖАСАЛУЫНА ҚЫСҚАША ШОЛУ <i>Қуанышбек А.Б., Нұрдыбаева А.Қ.</i>	206-212
--	---------

ТЕХНОЛОГИЯЛАР АРҚЫЛЫ ТІЛ ҮЙРЕТУ <i>Ахмет Қ., Балхимбекова П.Ж.</i>	212-215
---	---------

<i>GAMIFICATION IN FOREIGN LANGUAGE TEACHING: THE EFFECTIVENESS OF MOBILE APPLICATIONS IN INCREASING STUDENT MOTIVATION</i> <i>Zhamikhanova D.K., Mukushev D.G.</i>	216-220
--	---------

ЖОҒАРЫ ОҚУ ОРЫНДАРЫНДА АҒЫЛШЫН ТІЛІН ОҚЫТУДЫҢ ҰЛТТЫҚ- МӘДЕНИ ҚҰРЫЛЫМЫНЫҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ

Нұрғалиева Ұ.С.

Мұқанова С.Қ.

Ниязбекова А.А.

Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Астана, Қазақстан

Түйіндеме: Қазіргі таңда ағылшын тіліне деген сұраныс айтарлықтай өсіп, Қазақстанда көптеген тілдік мектептер ашылды. Оқу орындары студенттерді халықаралық емтихандарға дайындап, түрлі оқыту әдістерін ұсынады. Ағылшын тілін меңгеру кәсіби бәсекеге қабілеттілікті арттырады және жаһандануға бейімделуге көмектеседі. Ұлттық мәдени ерекшеліктерді сақтау шетел тілін оқытудың маңызды бөлігі болып табылады.

Түйін сөздер: Ағылшын тілі, Тілдік мектептер, Халықаралық емтихандар (TOEFL, IELTS), Білім беру жүйесі, Кәсіби бәсекеге қабілеттілік, Ұлттық мәдениет

Қазіргі уақытта, ағылшын тіліне деген қызығушылық адамдардың жас шамасына да қарамастан барлық қызметтік салалар бойынша өте қарқынды өсті. Қазақстанда, атап айтқанда, Астана қаласында Inter Press International house, Online language studio, StudyINN, Proficient, Boston, High Time, Global study, English Professional, Globus, Advance, Professional Associates, Regent Calderdale, Mr. English, Gesser және т.б. үлкен көлемде ағылшын тілін оқытатын жеке мектептер ашылды.

Әрбір тіл мектебі студенттерге шетелдік оқу орындарына түсуге дайындық, халықаралық емтихандар TOEFL, IELTS тапсыруға, тағы да түрлі қызметтерді ұсына алады. Сонымен қатар, тілдік мектептер, онлайн жүйесінде де тіл таратушымен бірге ағылшын тілін оқуға, және шет тілін үйренуге ниет білдірушілер үшін шағын топтарда немесе жеке топтарда оқытуға, мұғалімдер үшін де әр түрлі семинарлар мен конференциялардың да жұмысын қамтамасыз етеді

Барлық тілдік мектептердің тіл меңгеру деңгейі бастапқы, орташа-төмен, орташа, орташа- жоғары, жоғары деп (elementary, pre-intermediate, intermediate, upper-intermediate, advanced), шетелдік стандарттарға сай анықталады. Қазақстан республикасында филология ғылымдарының докторы, академик ЖМ ХҒА, С.С. Құнанбаеваның жетекшілігімен [1] Білім беру стандартының талаптарына сәйкес жаңа әдістемелік тәсілдер анықталды, ол «Қазақстанның шетел тілі білім беру тұжырымдамасын» әзірледі.

Қазақстан білім беру жүйесінде қамтамасыз ету және ұйымдастыру жағынан да айтарлықтай оң өзгерістерге қол жеткізді:

□ ағылшын тілін меңгеру қазіргі әлемдегі практикалық және кәсіби адам қызметін қамтамасыз ететін кепіл ретінде, әлеуметтік маңызды деп танылады;

□ ағылшын тілінің орны халықаралық тілде мемлекеттік (қазақ) тілі мен орыс тілімен тең және халықаралық қарым-қатынас тілі ретінде де айқындалды;

□ (LSP) «арнайы мақсаттарға арналған тіл», және (LAP) «академиялық мақсатта оқыту», дәл мағыналы тазартылған тұжырымдық маңызды ұғымдар;

□ ағылшын тілін білетін мамандарды саралап дайындау басталды.

Білім беру саласындағы әлеуметтік тапсырысты, ғылыми-технологиялық және индустриялық даму жолына Қазақстан Республикасының бағдар тұрғысында болашақтағы практикалық өндірістік іс-тәжірибе алмасу үшін тиімді, кәсіби байланыс орнату құралы ретінде ағылшын тілінің мамандарын дайындау болып табылады.

Әдістемелік, мазмұндық және технологиялық негізіндегі білім, шет тілінде білім берудің бірыңғай ұлттық жүйесін құру қажеттілігіне әкелді. Қазіргі заманғы талаптарға сай ағылшын тілін үйрену деңгейінің моделі бар. Осы оқыту тілі деңгейіне қойылатын талаптардың негізінде берілген бағдарлама мен стандарттар «Тілдер деңгейлері үшін

жалпыеуропалық негіздемелік» деп ұсынылған, және бұл барлық Еуропа елдерінің талаптарына сай келеді. Ағылшын тілін оқу үшін стандартты параметрлер анықталады, онда білім берудің 6 деңгейлері көрсетілген, (B деңгейі -тілілік емес мамандықтары бойынша). Бұл деңгейлер A1, A2, B2, B2, C1, C2 (1-сурет) ретінде танылады.

Осылайша, жаңа, әлеуметтік-экономикалық және саяси жағдай, мемлекеттік тіл саясатын жүзеге асыруды талап етеді, сонымен қатар тіл таңдаудың икемді жүйесін құруға және оның формасын қалыптастыруда, жүйелік нұсқаның пәнді оқытудың қазіргі жағдайының теориясы мен практикасын көрсетуге бағытталған.

Жоғары оқу орындары мен тілдік мектептерде ағылшын тілін оқытуда берілген стандарттық межеге жету үшін, оқытудың екі кезеңі жүзеге асырылады : бірінші кезеңде (1 курс) студенттері Еуропалық B2 деңгейін игеруге тиіс деп саналады.

Ағылшын тілін меңгерудің B2 деңгейінде студент жеке, қоғамдық, ғылыми, кәсіби бағыттағы ақпараттарды түсінуге, белгіленген тұжырымды көрсете білуге, жалпы алғанда мәтінде берілген мағұламатты және негізгі жағдайларды түсіну үшін студенттің қабілетін білдіруге; ағылшын тілін еркін пайдалануда; грамматикалық сөйлемдерді дұрыс құруға; жеке, жалпы және кәсіби тақырыптарға шебер әңгімеге тарта білуде; өздерін көрсету әрекеті кезінде бұлтартпасыз қарым-қатынаста ; оқиғалардың жеке маңыздылығын атап көрсетуде; тиісті түсініктемелерді қамтамасыз ету арқылы анық өз ұстанымын білдіруге; айқын көрсетуге, жүйелі дамыған идеялары мен ұстанымдарын әзірлеуге, қажетті бөлшектермен өз идеялары мен жағдайларын дамытып отыруға меңзейді.

Екінші курста кәсіби бағытталған оқу үрдісіне нақты мамандандырылған ағылшын тілінің шеңберінде оқытылатын арнайы мақсаттағы (LSP) оқыту көзделеді. Студенттерге кәсіби терминдерді меңгеру типтік стандартты және кәсіби-бағытталған міндеттерді шешу үшін, талқылау, түсіндіру үшін педагогикалық шеберлік стратегиясын меңгеру, шынайы мәтіндерді материалдық білім базасын кеңейтуге, ұғымдық-терминологиялық аппаратын мамандығы мен мақсатын қалыптастыруға керек.

Іс жүзінде, ағылшын тілі мұғалімдері ғылыми-зерттеу жобаларынан алған білімдерін қолдануға ақпарат құралдарында (БАҚ) түскен жаңалықтар әңгімелер, мәтіндерді жиі пайдаланады.

Жоғары оқу орындарында ағылшын тілін оқытудың мақсаттары мен талаптары студенттердің күнделікті және кәсіби қарым-қатынаста, ағылшын тілін белсенді қолдану үшін күнделікті ауызекі сөйлеу мен тіл мамандығы бойынша практикалық білімдерін үйрету болып табылады. Төменде берілген оқытудың барлық дағдылары мен қабілеттерін оқушылар қамту керек (оқу, жазу, аударма, тыңдау, сөйлеу), меңгеру қажет:

- Оқылым (оқу мазмұнын есте сақтай білуге, көрсетілген ақпаратты табу , сөздікпен және сөздіксіз мәтінді оқи алу);

- Жазылым (қысқа, жеке хат, немесе іскерлік сипаттағы хат, бланк толтыру);

- Аударма (тіл ережелеріне сәйкес сөздіктермен мәтінді ағылшын тілінен ана тілінде, өз ана тілінен ағылшын тіліне аудару);

- Тыңдалым (ағылшын тілінде айтылғанды түсіну);

- Айтылым (тілдік сөйлеу нормасына сәйкес өз ойларын білдіруге және ағылшынша айтуға , белгілі қарым қатынаста тұтынатын, оқыған пәндер көлемінде ағылшын тілінде сөйлесуді, оқыған және тыңдалған мазмұнды қайта айту, сұрақ қойып, оларға жауап беру) [2].

Қазіргі күндері, ағылшын тілін зерттеу маңызды және танымал бағдарламалардың бірі болып табылады. Қазақстан халқы Ассамблеясы отырысының жолдауында Мемлекет басшысы Нұрсұлтан Назарбаев, былай деді: «Жақын болашақта, Қазақстан екі емес, үш тілде сөйлеуге тиіс. Қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде жаппай білімді болу жаһандану және экономикалық ара қатынас тұрғысында елдің әр азаматының бәсекеге қабілеті болуға тиіс. Бүгінгі әлемде, бұл жөн, ал ағылшын тілі ертеңгі күнге өте қажет. Өйткені, ағылшын тілін кең ауқымда білмеу, ұлттың нақты бәсекеге қабілеттілігін қиындатады» [3].

Жас ұрпақтардың мақсаттарының бірі ретінде, Президент жаһандануға бейімделуге көмектесетін үш тілді шеберлікті қояды, және бұл ана тілін, дінін, салт-дәстүрлерін сақтауға көмектеседі. [4]

Кез келген шет тілін үйрену денгейі ұлттық тілдің көмегімен іске асуға және ол мәдени құндылықтарды зерттеуге тиіс. Қазақстандықтар ұлттық дәстүрлерін сақтап қалумен белгілі. Сонау заманнан үлкен ұрпақтан жас ұрпаққа тұрақты құндылықтар, салт-дәстүрлер мен әдет-ғұрыптар беріліп келеді .

О.А. Корнилов жазған: «Тіл - кез-келген ұлттық мәдениеттің ажырамас және маңызды бөлігі, міндеті ғана емес, мәдени, материалдық компоненттің зерттеуіне әкеп соғады, ол онымен толық танысу, оның тарихы, географиялық, экономикалық және басқа да факторларын білу, және ұлттың ойлау жолындағы әрекеттеріне ғана емес, және оны осы мәдениет тасымалдаушылардың көзімен көруге тырысамын. (5)

Қазіргі заманғы лингвистикалық ғылым белгілі бір тілде ұлттық сәйкестілікті, атап айтқанда, философиялық және мәдени антропологиялық проблемалардың адамға қызығушылығын арттырады және, сондықтан, қазақ халқының ұлттық мәдениетін зерттеуде ерекше мән беретін нәрсе қазақ тарихын, этнографиясымен, мәдениетін білу.

Ұлттық мәдениет – қазақтардың ділдік әлемі, бұл дүниеде өз орнын санасында ғасырлар бойы қалыптастырған қазақтардың ішкі әлемі, және оның осы әлемдегі өз орны. Осындай адамның ішкі әлемі, және бұның басқа да этникалық топтардан айырмашылығы қандай.

Республикада көптеген ұлттар мен ұлыс өкілдері тұрады, Бұл Қазақстан Республикасының этникалық және мәдени әртүрліліктерін күшейтеді. Тілдің коммуникативтік маңыздылығы мен таралуы, оның - екі тілдің, мемлекеттік және орыс тілдерінің бағыттылығына сәйкес бөлінген жалпы халықтың мәдени және тілдік айырмашылықтарында.

Елді мекендеген халықтардың тарихын білу, мемлекеттің тарихын, тарихи сабақтастық сезімін, тарихи тамырын, жер тарихына тиесілі сезімін, халықтардың ортақ тағдырын білу арқылы көптеген жылдар және ғасырлар бойы иық тіресе өмір сүрген . [6]

Оқыту процесінде этникалық ерекшеліктеріге үндеу және оларды тәжірибе ретінде шоғырландыру маңызды, өйткені өскелең ұрпақты тәрбиелеуге қажет болып табылады, жетістіктер мен халықтың моральдық денсаулығы сақталады, сондай-ақ олардың шығу тегі мен этникалық тамыры, адамдардың мінез-құлықтары түсіндіріледі, экологиялық жағдайлар көрсетіледі. Дұрыс басқару шешімдері этникалық мәдениеттерді сақтай отырып, мәдениетаралық қарым-қатынастарды дамытуға этносаралық шиеленісті жою үшін тарих, салт-дәстүр және бірге тұратын халықтардың психологиялық сипаттамаларын білу, оларды қабылдауға көмектеседі.

Тарих көп мысалдарды жадында сақтайды. Кейбір көпсаналатын халықтар, өз мәдениетін жоғалтып тарихи алаңнан жоғалып кетті, ал кейбірі оны сақтау барысында да кез келген қиындықтарға қарамастан, сақтай білді. Сол себепті ескі бесік жырын, дәстүрлі киім- кешектерді, ұлттық мерекелер мен билерді, қолөнерді сақтауға және қорғауға міндеттіміз. Өз халқының тағдыры үшін елдің жауапкершілік сезімін арттыру, халықтың өздері жинақтаған барлық үздік жаңғыртуларын сақтауға ықпал ету. Ол соңғы жылдары халық өнерінің тамырына, шын мәнінде, ұлттық өнерге ерекше көңіл бөлу болып табылады. [7]

Кез келген шет тілі ұлттық тілдің негізінде оқытылуы тиіс және мәдени құндылықтар негізінде қаралады. Ол жеке тұлғаның мәдениетаралық құзыреттілігін қалыптастыруға мүмкіндік береді, сондықтан көпұлтты білім беру ортасы әлеуметтену және интеграция үшін көбірек мүмкіндіктер береді.

Ұлттық-мәдени құрылымның ағылшын тілін оқытудың мазмұнына қосу қажеттілігі салдарынан тілдік, этникалық топтың рухани мәдениетінің құрамдас бөлігі болып табылады, ол ұрпақтан ұрпаққа мәдени құндылықтарды жеткізуші және оның дамуының

шарты ретінде көзделеді. Тіл мәдениетінің жай-күйін көрсетеді және білім құралы ретінде пайдаланылады.

Жоғары оқу орындарында ағылшын тілін оқытудағы ұлттық - мәдени компонентіне кіріспе - толыққанды мәдениетті көрсетуге, ұлттық сананы туғызуға, рухани және толеранттылық, эмоционалды-құндылық қарым-қатынасын қалыптастыруда және Қазақстанда тұратын халықтардың мәдениетін дамытуға ықпал етеді.

Әдебиеттер тізімі

1. Кунанбаева С.С. Концепция иноязычного образования РК., 2005. -20с.
2. Методика обучения иностранным языкам: Современные направления в методике обучения иностранным языкам: Учебное пособие/ Сост.: Е. И. Пассов, О. В. Захарова; Под ред. Е. И. Пассова, Е. С. Кузнецовой. - Воронеж: Интерлингва, 2002. -40с.
3. Выступление Президента Республики Казахстан Н.А.Назарбаева на XII сессии Ассамблеи народов Казахстана // Пресс-служба Президента РК. - 2006, 24 октября.
4. Интервью Н.Назарбаева журналистам казахскоязычных средств массовой информации «Интеграционные инициативы» // Казахстанская правда. -2008, 30 май
5. Корнилов О. А. Языковые картины мира как производные национальных менталитетов. – Изд.: ЧеРо. - М., 2003. - С. 144.
6. Қазақстан Республикасында этномәдени білімнің тұжырымы Концепция этнокультурного образования в Республике Казахстан// Казахстанская Правда. - 1996.
7. Матис В. И. Этнический компонент в национальной доктрине образования: <http://bspu.ab.ru./Journal/pedagog>.

*****

УДК 372.8

ПРЕИМУЩЕСТВЕННОСТЬ ОБУЧЕНИЯ ЯЗЫКАМ: ОТ АНГЛИЙСКОГО КО ВТОРОМУ ИНОСТРАННОМУ ЯЗЫКУ В КАЗАХСКОЯЗЫЧНЫХ ГРУППАХ

А.К. Аубакирова¹

*¹ к.п.н., доцент Евразийского национального университета
им. Л.Н. Гумилева, г. Астана, Казахстан
email: aubakirova-aiman@mail.ru*

*Г.К. Тусупова²

*² к.п.н., и.о. доцента Евразийского национального университета
им. Л.Н. Гумилева, г. Астана, Казахстан
email: tusgul@mail.ru*

[Г.Ж. Нурбекова](#)

*Ст. преп. Евразийского национального университета
им. Л.Н. Гумилева, г. Астана, Казахстан*

email: guleken169@bk.ru

[Г.М. Жусупова](#)

*Ст. преп. Евразийского национального университета
им. Л.Н. Гумилева, г. Астана, Казахстан*

email: shussupowa@mail.ru

Түйіндеме

Қазақстанда қостілділік, сонымен қатар көптілділік жағдайында білім беру ерекше маңызға ие. Бұл мақала қазақтілді аудиторияда ағылшын тілінен кейінгі екінші шет тілін оқыту мәселелеріне арналған. Екінші шет тілін үйрену кезінде бірінші шет тілін меңгерудің